

Nya administrativa sanktioner på finansmarknadsområdet

Sammanfattning

Utskottet behandlar regeringens förslag i proposition 2014/15:57 Nya administrativa sanktioner på finansmarknadsområdet. Propositionen innehåller förslag som syftar till att genomföra vissa delar av kapitaltäckningsdirektivet (Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/36/EU av den 26 juni 2013 om behörighet att utöva verksamhet i kreditinstitut och värdepappersföretag och om tillsyn av kreditinstitut och värdepappersföretag, om ändring av direktiv 2002/87/EG och om upphävande av direktiv 2006/48/EG och 2006/49/EG). Förslagen innebär att det bl.a. införs administrativa sanktioner mot fysiska personer.

I propositionen föreslås ändringar i lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse och lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden. Därutöver föreslås vissa ändringar i ett antal andra lagar. Ändringarna avser rättelser av felaktiga hänvisningar. Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 maj 2015.

I en motion (V) föreslås att preskriptionstiden för administrativa sanktioner mot fysiska personer bestäms till fem år i stället för två år som föreslås i propositionen.

Utskottet tillstyrker förslagen i propositionen och avstyrker motionen.

I betänkandet finns en reservation.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	4
Ärendet och dess beredning.....	4
Utskottets överväganden.....	5
Reservation	11
Nya administrativa sanktioner på finansmarknadsområdet (V)	11
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	13
Propositionen	13
Följdmotionen	13
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag	14

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Nya administrativa sanktioner på finansmarknadsområdet

Riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag om ändring i lagen (1971:289) om allmänna förvaltningsdomstolar
2. lag om ändring i lagen (1996:1006) om anmälningssplikt avseende viss finansiell verksamhet
3. lag om ändring i lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse
4. lag om ändring i lagen (2004:299) om inlåningsverksamhet
5. lag om ändring i lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden
6. lag om ändring i lagen (2009:62) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism
7. lag om ändring i lagen (2010:751) om betaltjänster
8. lag om ändring i lagen (2014:968) om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag

Därmed bifaller riksdagen proposition 2014/15:57 punkterna 1–8 och avslår motion

2014/15:3036 av Ulla Andersson m.fl. (V).

Reservation (V)

Stockholm den 3 mars 2015

På finansutskottets vägnar

Fredrik Olovsson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Fredrik Olovsson (S), Monica Green (S), Jonas Jacobsson Gjörtlér (M), Jörgen Hellman (S), Oscar Sjöstedt (SD), Jörgen Andersson (M), Ingela Nylund Watz (S), Emil Källström (C), Janine Alm Ericson (MP), Hans Unander (S), Dennis Dioukarev (SD), Jakob Forssmed (KD), Marie Granlund (S), Fredrik Schulte (M), Maria Malmer Stenergard (M), Mats Persson (FP) och Håkan Svenneling (V).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

Bakgrund

Den 26 juni 2013 antog Europaparlamentet och rådet tillsynsförordningen och kapitaltäckningsdirektivet (förordning (EU) nr 575/2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012, samt direktiv 2013/36/EU av den 26 juni 2013 om behörighet att utöva verksamhet i kreditinstitut och om tillsyn av kreditinstitut och värdepappersföretag, om ändring av direktiv 2002/87/EG och om upphävande av direktiv 2006/48/EG och 2006/49/EG.) Detta innebar att 2006 års kreditinstitutsdirektiv och kapitalkravsdirektiv upphörde att gälla den 1 januari 2014.

Tillsynsförordningen tillämpas sedan den 1 januari 2014 och kapitaltäckningsdirektivet skulle vara genomfört senast samma dag. Riksdagen beslutade att i huvudsak genomföra kapitaltäckningsdirektivet den 25 juni 2014.¹ Direktivets bestämmelser om administrativa sanktioner mot fysiska personer återstår dock att införliva med svensk rätt, och det är dessa som behandlas i denna proposition.

Synpunkter från Lagrådet

Lagrådet har yttrat sig över lagförslagen. Regeringen har i stort sett följt Lagrådets förslag och synpunkter. Det gäller dock inte införandet av en möjlighet att undanröja ett sanktionsföreläggande och utformningen av 15 kap. 1 c § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse, nedan kallad LBF, och 25 kap. 1 c § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden, nedan kallad LVM. Lagrådet förordar att det andra stycket i respektive paragraf utformas som tre alternativa punkter och att passusen ”sedan det anmälts till eller påtalats av Finansinspektionen” tas bort. Regeringen förklarar att avsikten med regleringen är att punkterna ska vara kumulativa. För att omständigheterna i det andra stycket i respektive paragraf ska kunna beaktas ska institutet eller den fysiska personen såväl ha samarbetat med Finansinspektionen på föreskrivet sätt som vidtagit (institutet) eller verkat för (fysiske personen) snabb rättelse. Enligt regeringen bör stycket därför inte utformas i tre alternativa punkter och passusen ”sedan den anmälts till eller påtalats av Finansinspektionen” vara kvar.

¹ Prop. 2013/14:228 Förstärkta kapitaltäckningsregler, bet. 2013/14:FiU19 Förstärkta kapitaltäckningsregler, rskr. 2013/14:390.

Utskottets överväganden

Nya administrativa sanktioner på finansmarknadsområdet

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar regeringens förslag till ändring i lagen (1971:289) om allmänna förvaltningsdomstolar, lagen (1996:1006) om anmälningssplikt avseende viss finansiell verksamhet, lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse, lagen (2004:299) om inlåningsverksamhet, lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden, lagen (2009:62) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, lagen (2010:751) om betaltjänster och lagen (2014:968) om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2014/15:57 punkterna 1–8 och avslår motionen.

Propositionens huvudsakliga innehåll

Propositionen innehåller förslag som syftar till att genomföra vissa delar av kapitaltäckningsdirektivet, Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/36/EU av den 26 juni 2013 om behörighet att utöva verksamhet i kreditinstitut och värdepappersföretag och om tillsyn av kreditinstitut och värdepappersföretag, om ändring av direktiv 2002/87/EG och om upphävande av direktiv 2006/48/EG och 2006/49/EG. Förslagen innebär att det bl.a. införs administrativa sanktioner mot fysiska personer.

I propositionen föreslås ändringar i lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse och lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden. Därutöver föreslås vissa ändringar i ett antal andra lagar. Ändringarna avser rättelser av felaktiga hänvisningar.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 maj 2015.

Direktivets huvudsakliga innehåll

Kapitaltäckningsdirektivet ställer krav på att medlemsstaterna i sin nationella lagstiftning inför särskilda regler för olika former av administrativa sanktioner mot fysiska personer. De ska vara proportionella, effektiva och avskräckande. Sanktioner ska kunna drabba institut som begått en överträdelse, men även fysiska personer i institutets ledning som befunnits ansvariga för överträdelser. Kapitaltäckningsdirektivet innehåller bestämmelser om storleken på sanktionsavgifter om regelverket inte efterlevs. Direktivet ställer också krav på att behöriga myndigheter får befogenhet att förbjuda fysiska personer att utöva vissa funktioner i institut, rätt att kräva att otillåtna

ageranden upphör, möjlighet att besluta om förbud mot aktieägare att utöva sina rösträtter och möjlighet att offentliggöra sanktionsbeslut. För att minska risken att tillämpningen av sanktionerna inte blir enhetliga i medlemsstaterna anges det i direktivet vilka kriterier som ska beaktas vid ett sanktionsbeslut. Medlemsstaterna kan välja att inte tillämpa reglerna om administrativa sanktioner om överträdelserna i fråga är föremål för straffrättsliga sanktioner i nationell rätt.

Vad gäller i dag?

Administrativa sanktioner mot institut

Regler om ingripande och sanktioner mot kreditinstitut och värdepappersbolag finns framför allt i 15 kap. LBF och 25 kap. LVM. Bestämmelserna i de båda lagarna är uppbyggda på samma sätt. De anger att Finansinspektionen ska ingripa om ett institut har åsidosatt sina skyldigheter enligt respektive lag och andra författningar som reglerar institutets verksamhet. Redan innan en överträdelse har ägt rum får Finansinspektionen utfärda ett föreläggande om det är sannolikt att institutet inom tolv månader kommer att bryta mot de regler som gäller för verksamheten. Finansinspektionen får dock avstå från att ingripa om överträdelserna är ringa eller ursäktlig, om institutet gör rättelse eller om någon annan myndighet har vidtagit åtgärder mot institutet och dessa åtgärder bedöms som tillräckliga.

När en överträdelse har begåtts får Finansinspektionen välja vilken åtgärd som är mest ändamålsenlig i det enskilda fallet. Hänsyn ska tas till överträdelsernas art, dess konkreta eller potentiella effekter på det finansiella systemet och eventuella skador som uppstått. Finansinspektionen ska också beakta om institutet tidigare begått en överträdelse, om överträdelserna är likartade samt den tid som gått mellan överträdelserna. Förmildrande omständigheter är om institutet i väsentlig mån genom ett aktivt samarbete underlättat Finansinspektionens utredning och snabbt upphört med överträdelserna sedan den anmälts till eller påtalats av Finansinspektionen. Den allvarligaste formen av ingripande är återkallelse av tillståndet. Om det är tillräckligt kan Finansinspektionen i stället nöja sig med en varning. Vid mindre allvarliga överträdelser kan det bli aktuellt med ett föreläggande att inom viss tid begränsa rörelsen i något avseende, minska riskerna i den eller vidta någon annan åtgärd för att komma till rätta med situationen och med förbud att verkställa beslut. Finansinspektionen kan också ingripa genom beslut om anmärkning. En anmärkning eller varning får förenas med en sanktionsavgift.

Sanktionsavgiften ska fastställas till högst 10 procent av institutets omsättning det närmast föregående räkenskapsåret, två gånger den vinst som erhållits till följd av regelöverträdelserna, om beloppet går att fastställa, eller två gånger de kostnader som undvikits till följd av regelöverträdelserna, om beloppet går att fastställa, och får inte bestämmas till ett lägre belopp än 5 000 kronor.

Administrativa sanktioner mot fysiska personer

Om ett kreditinstitut eller värdepappersbolag begår en överträdelse har Finansinspektionen möjlighet att rikta vissa åtgärder direkt mot fysiska personer i företagens ledning. För det första kan Finansinspektionen förelägga en enskild person som, utan att ha rätt till det, driver rörelse som omfattas av respektive lag att upphöra med rörelsen. Föreläggandet kan kombineras med vite. För det andra kan Finansinspektionen, om någon som ingår i ett instituts styrelse eller är dess verkställande direktör inte uppfyller lagens krav på lämplighet, i stället för att återkalla institutets tillstånd besluta att den enskilde styrelseledamoten eller den verkställande direktören inte längre ska ha kvar sitt uppdrag. För det tredje kan Finansinspektionen besluta att en person som har ett kvalificerat innehav av aktier eller andelar i ett kreditinstitut vid stämman inte får rösta för fler aktier eller andelar än som motsvarar ett innehav som inte är kvalificerat. Detsamma gäller om personen i väsentlig utsträckning åsidosatt sina skyldigheter i näringsverksamhet eller andra ekonomiska angelägenheter eller gjort sig skyldig till allvarlig brottslighet. Finansinspektionen får även förelägga den som har ett kvalificerat innehav att avyttra så stor del av sina aktier eller andelar att innehavet därefter inte är kvalificerat.

Vad föreslår regeringen?

Lagändringar för att genomföra direktivets bestämmelser om överträdelser

Regeringen föreslår att Finansinspektionen får rätt att ingripa mot en enskild styrelseledamot eller en verkställande direktör i ett institut, eller en ersättare för någon av dem, för en överträdelse som institutet har gjort sig skyldigt till. De överträdelser som kan föranleda sanktioner mot personerna i fråga ska uttryckligen anges i lagen om bank- och finansieringsrörelse och lagen om värdepappersmarknaden. Finansinspektionen ska enligt förslaget endast ingripa om överträdelserna som institutet gjort sig skyldigt till är allvarliga och personen i fråga uppsåtligt eller av grov oaktsamhet har orsakat överträdelserna. För att undvika att det uppstår en konflikt med Europakonventionens, och möjligen även unionsrättens, princip om rätten att inte belasta sig själv föreslår regeringen att det införs en undantagsbestämmelse för vissa situationer då en styrelseledamot, en verkställande direktör eller en ersättare för någon av dem också är ägare i institutet.

När det gäller överträdelser av och sanktioner mot juridiska personer anser regeringen att den nuvarande ordningen i lagen om bank- och finansieringsrörelse och lagen om värdepappersmarknaden bör behållas.

Lagändringar för att genomföra direktivets bestämmelser om administrativa sanktioner

Regeringen föreslår att ett ingripande mot en styrelseledamot eller en verkställande direktör i ett institut, eller en ersättare för någon av dem, ska ske genom beslut att personen under en tid av tre till tio år inte får vara styrelseledamot eller verkställande direktör i ett institut, eller ersättare för någon av dem, eller genom beslut om sanktionsavgift.

Det ska även vara möjligt att besluta om sanktionsavgift mot någon (en fysisk eller juridisk person) som anskaffar eller avyttrar ett kvalificerat ägande i ett institut utan att underrätta Finansinspektionen om detta. Detsamma får göras mot den (en fysisk eller en juridisk person) som driver rörelse eller verksamhet utan att vara berättigad till det.

Sanktionsavgiften för en fysisk person ska som högst fastställas till ett belopp som per den 17 juni 2013 i svenska kronor motsvarade 5 miljoner euro eller, i de fall beloppen kan beräknas, två gånger den vinst som personen erhållit eller två gånger de kostnader som personen undvikit till följd av regelöverträdelsen. Sanktionsavgiften ska tillfalla staten. Övriga sanktioner som enligt kapitaltäckningsdirektivet ska kunna vidtas ryms inom gällande rätt. Skyldigheten att publicera sanktionsbeslut bör genomföras genom föreskrifter på förordningsnivå.

Omständigheter som ska vara styrande vid beslut om sanktioner

Regeringen föreslår att de omständigheter som enligt gällande rätt ligger till grund för val av sanktion och för sanktionsavgiftens storlek för juridiska personer även ska gälla för sanktioner mot fysiska personer. Om personen snabbt verkat för att överträdelsen ska upphöra, sedan den anmälts till eller påtalats av Finansinspektionen, ska det beaktas som en förmildrande omständighet.

Hur sanktionerna ska beslutas

Enligt förslaget ska Finansinspektionen genom ett sanktionsföreläggande pröva om den ska ingripa mot ansvariga fysiska personer när institutet har överträtt bestämmelser i lagen. Vilka uppgifter ett sådant sanktionsföreläggande ska innehålla ska anges i lagen. Om ett sanktionsföreläggande inte godkänns av de fysiska personerna inom utsatt tid, får Finansinspektionen ansöka hos allmän förvaltningsdomstol om att sanktion ska beslutas. En sådan ansökan ska göras hos den förvaltningsrätt som är behörig att pröva ett överklagande av Finansinspektionens beslut om ingripande mot institutet för samma överträdelse. Prövningstillstånd ska krävas vid överklagande till kammarrätten. Finansinspektionen beslutar i dag om sanktioner mot den som driver verksamhet utan tillstånd och mot ägare som låter bli att till Finansinspektionen anmäla ett förvärv eller en avyttring av ett kvalificerat innehav i ett kreditinstitut och ett svenskt

värdepappersbolag. Regeringen anser att den nuvarande ordningen bör behållas.

Preskription och verkställighet

Regeringen föreslår att en sanktion mot en fysisk person för ett instituts överträdelser får beslutas bara om den som sanktionen riktas mot har delgetts sanktionsföreläggande inom två år från det att överträdelserna ägde rum. Bestämmelserna om betalning och preskription i lagen om bank- och finansieringsrörelse och lagen om värdepappersmarknaden ska enligt regeringen även gälla för sanktioner mot fysiska personer i ledningen av ett kreditinstitut och värdepappersbolag. Den tid på två år som föreslås i propositionen anser regeringen vara väl avvägd. Invändningen som några remissinstanser gör om att tvåårsfristen kan vara för kort och utgöra incitament att dra ut på sanktionsärendet mot institutet, är enligt regeringens mening inte längre lika relevant. Båda sanktionsärendena ska nämligen prövas i allmän förvaltningsdomstol och det finns därmed möjlighet att pröva den juridiska och fysiska personens ansvar samtidigt eller i nära anslutning till varandra.

Överklagande

Regeringen föreslår att Finansinspektionens beslut om sanktionsföreläggande inte ska få överklagas. Anledningen är att regeringen bedömer att det inom ramen för gällande rätt finns möjlighet att undanröja ett godkänt sanktionsföreläggande enligt bestämmelserna om resning.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 maj 2015. Äldre bestämmelser ska fortfarande gälla för överträdelser som ägt rum före ikraftträdandet. Enligt artikel 162 i kapitaltäckningsdirektivet ska medlemsstaterna senast den 31 december 2013 anta och offentliggöra de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa direktivet. Bestämmelserna ska tillämpas fr.o.m. den 1 januari 2014. Enligt regeringen har det inte varit möjligt att genomföra direktivets samtliga bestämmelser i svensk rätt inom den tidsfrist som föreskrivs i direktivet. Det är därför angeläget att direktivet kan genomföras fullt ut så snart som möjligt.

Motionen

I motion 2014/15:3036 av Ulla Andersson m.fl. (V) anför motionärerna att preskriptionstiden för administrativa sanktioner mot fysiska personer för ett instituts överträdelser bör bestämmas till fem år, i stället för två år som regeringen föreslår. Anledningen till yrkandet är dels att det kan röra sig om mycket stora belopp, dels att flera remissinstanser, bl.a. Finansinspektionen, anser att en preskriptionstid på två år kan vara ett incitament för att dra ut på ärendena. Vänsterpartiet håller visserligen med regeringen om att synpunkten

inte längre är lika relevant eftersom det slutgiltiga förslaget om domstolshantering är annorlunda än vad utredningen föreslog, men synpunkten är enligt motionärerna fortfarande relevant.

Finansutskottets ställningstagande

Enligt utskottet medför förslagen i propositionen att kapitaltäckningsdirektivet genomförs i svensk lagstiftning på ett ändamålsenligt sätt. Utskottet anser att förslaget om en preskriptionstid på två år är väl avvägt.

Mot bakgrund av detta tillstyrker utskottet propositionen och avstyrker motionen.

Reservation

Nya administrativa sanktioner på finansmarknadsområdet (V)

av Håkan Svenneling (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut om preskriptionstiden borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2014/15:3036 av Ulla Andersson och avslår proposition 2014/15:57 i den delen.

Ställningstagande

Vänsterpartiet välkomnar att regeringen nu presenterar bestämmelser som genomför de regler i kapitaltäckningsdirektivet som innebär att administrativa sanktioner ska kunna utdömas mot fysiska personer. I stort sett anser jag att den föreslagna lagstiftningen är väl avvägd. När det gäller preskriptionstiden för sanktioner mot en fysisk person för ett instituts överträdelse anser jag däremot att denna tid bör vara längre än två år.

I den utredningspromemoria som ligger till grund för regeringens förslag jämförs preskriptionstiden med de tidsfrister som finns i lagen om handel med finansiella instrument och med lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s blankningsförordning. I dessa lagar kan preskriptionstiden vara upp till just två år. Det maximala beloppet för sanktionsavgifter enligt dessa lagar är emellertid betydligt lägre än i den nya lagstiftning som föreslås i propositionen. Beloppet kan vara upp till 10 miljoner kronor för vissa överträdelse i de tidigare lagstiftningarna. Enligt den lagstiftning som föreslås i propositionen kan det röra sig om betydligt större belopp. I och med att överträdelserna i de senare fallen därmed är att betrakta som potentiellt betydligt mer allvarliga, talar det för en längre preskriptionstid.

I remissbehandlingen av utredningspromemorian fanns det instanser som anmärkte på den korta preskriptionstiden, bl.a. Finansinspektionen. De menade att den föreslagna preskriptionstiden kan utgöra ett incitament för att dra ut på ärendena. Det är förvisso sant, som regeringen skriver, att synpunkten inte längre är lika relevant eftersom det slutgiltiga förslaget till domstolshandling är annorlunda jämfört med i utredningspromemorian. Vänsterpartiet anser dock att man inte därmed helt kan avfärda synpunkten, utan att den fortfarande måste betraktas som relevant.

Jag anser att detta sammantaget talar för en längre preskriptionstid. En rimlig sådan kan vara fem år. Regeringen bör därför återkomma till riksdagen med förslag om en längre preskriptionstid för sanktioner mot fysiska personer

för ett instituts överträdelser. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2014/15:57 Nya administrativa sanktioner på finansmarknadsområdet:

1. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1971:289) om allmänna förvaltningsdomstolar.
2. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1996:1006) om anmälningsskyldighet avseende viss finansiell verksamhet.
3. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse.
4. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2004:299) om inlåningsverksamhet.
5. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden.
6. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2009:62) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.
7. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2010:751) om betaltjänster.
8. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2014:968) om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag.

Följdmotionen

2014/15:3036 av Ulla Andersson m.fl. (V):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma till riksdagen med förslag om längre preskriptionstid för sanktioner mot fysiska personer för ett instituts överträdelser.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

1 Förslag till lag om ändring i lagen (1971:289) om allmänna förvaltningsdomstolar

Härigenom föreskrivs att 2 § lagen (1971:289) om allmänna förvaltningsdomstolar¹ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §²

Högsta förvaltningsdomstolen prövar

1. överklaganden av en kammarrätts beslut enligt förvaltningsprocesslagen (1971:291),

2. överklaganden av andra beslut i förvaltningsärenden som enligt lag ska göras till domstolen, och

3. ansökningar om resning och återställande av försutten tid i andra fall än som anges i 8 §.

I 17 kap. 2 § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse och 17 kap. 5 § försäkringsrörelselagen (2010:2043) finns bestämmelser om att begäran om förklaring av domstol att ett ärende onödigt uppehålls i vissa fall ska göras hos Högsta förvaltningsdomstolen.

Högsta förvaltningsdomstolen prövar som första domstol om ett justitieråd i Högsta domstolen ska skiljas eller avstängas från sin anställning eller vara skyldig att genomgå läkarundersökning.

Denna lag träder i kraft den 1 maj 2015.

¹ Lagen omtryckt 1981:1323.

² Senaste lydelse 2013:649. Ändringen innebär att andra stycket tas bort.

2 Förslag till lag om ändring i lagen (1996:1006) om anmälningsskyldighet avseende viss finansiell verksamhet

Härigenom föreskrivs att 3 § lagen (1996:1006) om anmälningsskyldighet avseende viss finansiell verksamhet¹ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 §²

Den som i väsentlig utsträckning har åsidosatt skyldigheter i näringsverksamhet eller som har gjort sig skyldig till allvarlig brottslighet får inte ägna sig åt verksamhet som är anmälningsskyldig enligt 2 § första stycket. För en juridisk person gäller detta förbud den som har ett kvalificerat innehav av andelar i den juridiska personen eller ingår i dess ledning.

Med ett kvalificerat innehav avses detsamma som i 1 kap. 5 § 14 lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse.

Med ett kvalificerat innehav avses detsamma som i 1 kap. 5 § 15 lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse.

När ett finansiellt institut som anmält sin verksamhet enligt 2 § första stycket får kännedom om att förändringar har skett i den krets som anges i första stycket, ska institutet snarast anmäla förändringen till Finansinspektionen. Om en juridisk person har ett kvalificerat innehav i institutet, ska den juridiska personen snarast anmäla ändringar av vilka som ingår i dess ledning till inspektionen.

Denna lag träder i kraft den 1 maj 2015.

¹ Lagen omtryckt 2004:319.

Senaste lydelse av lagens rubrik 2004:319.

² Senaste lydelse 2009:354.

3 Förslag till lag om ändring i lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse

Härigenom föreskrivs¹ i fråga om lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse²

dels att nuvarande 15 kap. 1 a–1 c §§ ska betecknas 15 kap. 1 b–1 d §§, *dels* att 1 kap. 5 a §, 15 kap. 1 b, 1 c, 8, 9, 11, 14 och 18 §§ och 17 kap. 1 § ska ha följande lydelse,

dels att rubriken närmast före 15 kap. 1 § ska lyda ”Ingripanden mot kreditinstitut och vissa fysiska personer”,

dels att det ska införas sju nya paragrafer, 14 kap. 7 a §, 15 kap. 1 a, 8 a och 9 a–9 d §§, och närmast före 15 kap. 9 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

5 a §³

Vid bedömningen av om ett innehav utgör ett kvalificerat innehav enligt 5 § 14 ska följande bestämmelser i 4 kap. lagen (1991:980) om handel med finansiella instrument tillämpas:

- 2 § första stycket 1 om depåbevis,
- 4 § första stycket, andra stycket 1–8, samt tredje och femte styckena, om beräkning av innehavet,
- 5 § andra stycket om beräkning av antalet aktier eller röstetal,
- 12 § 1 och 2 om undantag för aktier som innehas för clearing och avveckling eller förvaltas för någon annans räkning,
- 13 § om aktier som ingår i handelslager,
- 14 § om aktier som innehas av marknadsgaranter, samt
- 16 och 17 §§ om undantag för vissa moderföretag.

Vid bedömningen ska också tillämpas föreskrifter

- om aktier som innehas av marknadsgaranter, som har meddelats med stöd av 7 kap. 1 § 3 lagen om handel med finansiella instrument eller 23 kap. 15 § 1 lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden, och
- om undantag för vissa moderföretag, som har meddelats med stöd av 7 kap. 1 § 4 lagen om handel med finansiella instrument.

Det som föreskrivs om aktier i de bestämmelser som ska tillämpas enligt första och andra styckena ska också tillämpas för andra andelar i företag.

Aktier eller andelar som ett värdepappersinstitut eller ett kreditinstitut som driver finansieringsrörelse innehar till följd av verksamhet enligt

¹ Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/36/EU av den 26 juni 2013 om behörighet att utöva verksamhet i kreditinstitut och om tillsyn av kreditinstitut och värdepappersföretag, om ändring av direktiv 2002/87/EG och om upphävande av direktiv 2006/48/EG och 2006/49/EG.

² Senaste lydelse av 15 kap. 1 c § 2014:982.

³ Senaste lydelse 2009:361.

2 kap. 1 § 6 lagen om värdepappersmarknaden ska dock inte beaktas vid bedömningen, under förutsättning att

1. rösträtten inte utnyttjas eller används på annat sätt för att ingripa i emittentens förvaltning, samt

2. aktierna eller andelarna avyttras inom ett år från förvärvet.

Det som föreskrivs i fjärde stycket ska gälla också för aktier eller andelar som innehas under motsvarande förutsättningar av ett utländskt värdepappersföretag eller av ett utländskt kreditinstitut som driver finansieringsrörelse.

14 kap.

7 a §

Finansinspektionen får utöver det som anges i 6 och 7 §§ besluta att en ägare som inte följer bestämmelserna i 1 eller 3 § ska betala en sanktionsavgift som bestäms i enlighet med 15 kap. 8–9 §§.

15 kap.

1 a §

Finansinspektionen ska ingripa mot någon som ingår i ett kreditinstituts styrelse eller är dess verkställande direktör, eller ersättare för någon av dem, om kreditinstitutet

1. har fått tillstånd att driva bank- eller finansieringsrörelse genom att lämna falska uppgifter eller på annat otillbörligt sätt,

2. i strid med 14 kap. 4 § första stycket låter bli att till Finansinspektionen anmäla sådana förvärv och avyttringar som avses där,

3. i strid med 14 kap. 4 § tredje stycket låter bli att till Finansinspektionen anmäla namnen på de ägare som har ett kvalificerat innehav av aktier eller andelar i institutet samt storleken på innehaven,

4. inte uppfyller kraven i 6 kap. 1–4 a, 4 c eller 5 § eller i föreskrifter som har meddelats med stöd av 16 kap. 1 § 4,

5. låter bli att lämna information till Finansinspektionen eller lämnar ofullständig eller felaktig

information om efterlevnaden av skyldigheten att uppfylla kapitalbaskraven enligt artikel 92 i förordning (EU) nr 575/2013, i den ursprungliga lydelsen, i strid med artikel 99.1 i den förordningen,

6. låter bli att rapportera eller lämnar ofullständig eller felaktig information till Finansinspektionen när det gäller data som avses i artikel 101 i förordning (EU) nr 575/2013, i den ursprungliga lydelsen,

7. låter bli att lämna information till Finansinspektionen eller lämnar ofullständig eller felaktig information om en stor exponering i strid med artikel 394.1 i förordning (EU) nr 575/2013, i den ursprungliga lydelsen,

8. låter bli att lämna information till Finansinspektionen eller lämnar ofullständig eller felaktig information om likviditet i strid med artikel 415.1 och 415.2 i förordning (EU) nr 575/2013, i den ursprungliga lydelsen,

9. låter bli att lämna uppgifter till Finansinspektionen eller lämnar ofullständig eller felaktig information om sin bruttosoliditet i strid med artikel 430.1 i förordning (EU) nr 575/2013, i den ursprungliga lydelsen,

10. vid upprepade tillfällen eller systematiskt låter bli att hålla likvida tillgångar i strid med artikel 412 i förordning (EU) nr 575/2013, i den ursprungliga lydelsen,

11. utsätter sig för en exponering som överskrider gränserna enligt artikel 395 i förordning (EU) nr 575/2013, i den ursprungliga lydelsen,

12. är exponerat för kreditrisken i en värdepapperiseringsposition utan att uppfylla villkoren i artikel 405 i förordning (EU) nr 575/2013, i den ursprungliga lydelsen,

13. låter bli att lämna information eller lämnar ofullständig eller felaktig information i strid med någon av artiklarna 431.1–431.3 och 451.1 i förordning (EU) nr 575/2013, i den ursprungliga lydelsen,

14. gör betalningar till innehavare av instrument som ingår i institutets kapitalbas i strid med 8 kap. 3 och 4 §§ lagen (2014:966) om kapitalbuffertar eller artikel 28, 51 eller 63 i förordning (EU) nr 575/2013, i den ursprungliga lydelsen, när dessa artiklar förbjuder sådana betalningar till innehavare av instrument som ingår i kapitalbasen,

15. har befunnits ansvarigt för en allvarlig överträdelse av lagen (2009:62) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, eller

16. har tillåtit en styrelseledamot, verkställande direktören eller ersättare för någon av dem att åta sig ett sådant uppdrag i institutet eller kvarstå i institutet trots att kraven i 3 kap. 2 § första stycket 4 eller 5, 10 kap. 8 a–8 c §§, 12 kap. 6 a–6 c §§ eller i föreskrifter som har meddelats med stöd av 16 kap. 1 § 2 inte är uppfyllda.

Om en sådan person som anges i första stycket omfattas av tillstånds- eller underrättelseskyldighet enligt 14 kap. 1 eller 3 § för förvärv eller avyttring av aktier eller andelar i institutet, ska första stycket 2 och 3 inte gälla för den personen i fråga om dessa aktier eller andelar.

Ett ingripande enligt första stycket får ske endast om institutets överträdelse är allvarlig och personen i fråga uppsåtligen eller av grov oaktsamhet orsakat överträdelsen.

Ingripande sker genom

1. beslut att personen i fråga under en viss tid, lägst tre år och högst tio år, inte får vara styrelseledamot eller verkställande direktör i ett kreditinstitut, eller ersättare för någon av dem, eller

2. beslut om sanktionsavgift.

1 b §⁴

Vid valet av sanktion ska Finansinspektionen ta hänsyn till hur allvarlig överträdelsen är och hur länge den pågått. Särskild hänsyn ska tas till överträdelsens art, överträdelsens konkreta och potentiella effekter på det finansiella systemet, skador som uppstått och graden av ansvar.

Finansinspektionen får avstå från ingripande om en överträdelse är ringa eller ursäktlig, om kreditinstitutet gör rättelse eller om någon annan myndighet har vidtagit åtgärder mot institutet och dessa åtgärder bedöms tillräckliga.

Finansinspektionen får avstå från ingripande om en överträdelse är ringa eller ursäktlig, om kreditinstitutet gör rättelse *eller om den fysiska personen verkat för att institutet gör rättelse* eller om någon annan myndighet har vidtagit åtgärder mot institutet *eller den fysiska personen* och dessa åtgärder bedöms tillräckliga.

1 c §⁵

Utöver det som anges i 1 a § ska i försvårande riktning beaktas om kreditinstitutet tidigare har begått en överträdelse. Vid denna bedömning bör särskild vikt fästas vid om överträdelserna är likartade och den tid som har gått mellan de olika överträdelserna.

I förmildrande riktning ska beaktas om *institutet*

1. i väsentlig mån genom ett aktivt samarbete har underlättat Finansinspektionens utredning, och

2. snabbt upphört med överträdelsen sedan den anmälts till eller påtalats av Finansinspektionen.

Utöver det som anges i 1 b § ska i försvårande riktning beaktas om kreditinstitutet *eller den fysiska personen* tidigare har begått en överträdelse. Vid denna bedömning bör särskild vikt fästas vid om överträdelserna är likartade och den tid som har gått mellan de olika överträdelserna.

I förmildrande riktning ska beaktas om

1. *institutet eller den fysiska personen* i väsentlig mån genom ett aktivt samarbete har underlättat Finansinspektionens utredning, och

2. *institutet* snabbt upphört med överträdelsen *eller den fysiska personen snabbt verkat för att överträdelsen ska upphöra*, sedan

⁴ Senaste lydelse av tidigare 1 a § 2014:982.

⁵ Senaste lydelse av tidigare 1 b § 2014:982.

den anmäls till eller påtalats av
Finansinspektionen.

8 §⁶

Sanktionsavgiften ska fastställas
till högst

1. tio procent av kreditinstitutets
räkenskapsår,

2. två gånger den vinst som
erhållits till följd av
regelöverträdelsen, om beloppet
går att fastställa, eller

3. två gånger de kostnader som
undvikits till följd av regelöver-
trädelsen, om beloppet går att
fastställa.

Sanktionsavgiften får inte bestämmas till ett lägre belopp än
5 000 kronor. Om överträdelsen har skett under institutets första
verksamhetsår eller om uppgifter om omsättningen annars saknas eller är
bristfälliga, får den uppskattas.

Avgiften får inte vara så stor att institutet därefter inte uppfyller kraven
enligt 6 kap. 1 §.

Sanktionsavgiften *för ett kredit-
institut* ska fastställas till högst

1. tio procent av institutets omsättning närmast föregående
räkenskapsår,

2. två gånger den vinst som
institutet erhållit till följd av
regelöverträdelsen, om beloppet
går att fastställa, eller

3. två gånger de kostnader som
institutet undvikit till följd av
regelöverträdelsen, om beloppet
går att fastställa.

8 a §

*Sanktionsavgiften för en fysisk
person ska fastställas till högst*

*1. ett belopp som per den 17 juli
2013 i svenska kronor motsvarade
fem miljoner euro,*

*2. två gånger den vinst som den
fysiska personen erhållit till följd
av regelöverträdelsen, om belop-
pet går att fastställa, eller*

*3. två gånger de kostnader som
den fysiska personen undvikit till
följd av regelöverträdelsen, om
beloppet går att fastställa.*
Avgiften tillfaller staten.

9 §⁷

När sanktionsavgiftens storlek
fastställs, ska särskild hänsyn tas
till sådana omständigheter som
anges i 1 a och 1 b §§ samt till
institutets finansiella ställning och,
om det går att fastställa, den vinst
som institutet erhållit till följd av

När sanktionsavgiftens storlek
fastställs, ska särskild hänsyn tas
till sådana omständigheter som
anges i 1 b och 1 c §§ samt till
institutets *eller den fysiska perso-
nens* finansiella ställning och, om
det går att fastställa, den vinst som

⁶ Senaste lydelse 2014:982.

⁷ Senaste lydelse 2014:982.

regelöverträdelsen eller de kostnader som undvikits.

institutet eller den fysiska personen erhållit till följd av regelöverträdelsen eller de kostnader som undvikits.

Sanktionsföreläggande

9 a §

Frågor om ingripanden mot fysiska personer för överträdelser enligt 1 a § tas upp av Finansinspektionen genom sanktionsföreläggande.

Ett sanktionsföreläggande innebär att den fysiska personen föreläggs att inom en viss tid godkänna ett ingripande enligt 1 a § fjärde stycket som är bestämt till tid eller belopp.

När föreläggandet har godkänts, gäller det som ett domstolsavgörande som fått laga kraft. Ett godkännande som görs efter den tid som angetts i föreläggandet är utan verkan.

9 b §

Ett sanktionsföreläggande ska innehålla uppgift om

- 1. den fysiska person som föreläggandet avser,*
- 2. överträdelsen och de omständigheter som behövs för att känneteckna den,*
- 3. de bestämmelser som är tillämpliga på överträdelsen, och*
- 4. den sanktion som föreläggs personen.*

Föreläggandet ska också innehålla en upplysning om att ansökan om sanktion kan komma att ges in till domstol, om föreläggandet inte godkänns inom den tid som Finansinspektionen anger.

9 c §

Om ett sanktionsföreläggande inte har godkänts inom angiven tid, får Finansinspektionen ansöka hos domstol om att sanktion ska beslutas. En sådan ansökan ska

göras hos den förvaltningsrätt som är behörig att pröva ett överklagande av Finansinspektionens beslut om ingripande mot kreditinstitutet för samma överträdelse.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

9 d §

En sanktion för en överträdelse enligt 1 a § får beslutas bara om sanktionsföreläggande har delgetts den som sanktionen riktas mot inom två år från den tidpunkt då överträdelsen ägde rum.

11 §⁸

Sanktionsavgiften eller förseningsavgiften ska betalas till Finansinspektionen inom trettio dagar efter det att beslutet om den *vunnit* laga kraft eller den längre tid som anges i beslutet.

Sanktionsavgiften eller förseningsavgiften ska betalas till Finansinspektionen inom trettio dagar efter det att beslutet om den *fått* laga kraft *eller sanktionsföreläggandet godkänts* eller den längre tid som anges i beslutet *eller föreläggandet*.

14 §⁹

En sanktionsavgift eller förseningsavgift som påförts faller bort i den utsträckning verkställighet inte har skett inom fem år från det att beslutet *vann* laga kraft.

En sanktionsavgift eller förseningsavgift som påförts faller bort i den utsträckning verkställighet inte har skett inom fem år från det att beslutet *fick* laga kraft *eller sanktionsföreläggandet godkändes*.

18 §

Om någon driver sådan rörelse som omfattas av denna lag utan att vara berättigad till det, *skall* Finansinspektionen förelägga denne att upphöra med rörelsen. Inspektionen får besluta hur avvecklingen av rörelsen *skall* ske. I ett föreläggande som ställs till ett svenskt aktiebolag eller en svensk ekonomisk förening *skall* Finansinspektionen upplysa om att rätten

Om någon driver sådan rörelse som omfattas av denna lag utan att vara berättigad till det, *ska* Finansinspektionen förelägga denne att upphöra med rörelsen. Inspektionen får besluta hur avvecklingen av rörelsen *ska* ske. I ett föreläggande som ställs till ett svenskt aktiebolag eller en svensk ekonomisk förening *ska* Finansinspektionen upplysa om att rätten

⁸ Senaste lydelse 2014:982.

⁹ Senaste lydelse 2014:982.

efter ansökan av inspektionen kan komma att besluta att bolaget eller föreningen *skall* gå i likvidation om föreläggandet inte följs.

efter ansökan av inspektionen kan komma att besluta att bolaget eller föreningen *ska* gå i likvidation om föreläggandet inte följs.

Finansinspektionen får även ingripa mot den som driver rörelsen, genom beslut om sanktionsavgift enligt bestämmelserna i detta kapitel.

Om det är osäkert om lagen är tillämplig på viss rörelse, får inspektionen förelägga den som driver rörelsen att lämna de upplysningar om rörelsen som inspektionen behöver för att bedöma om så är fallet. Vidare är den som är revisor i ett företag skyldig att på begäran av Finansinspektionen lämna sådana upplysningar om företagets rörelse som revisorn fått kännedom om vid fullgörandet av sitt uppdrag.

I fråga om utländska företag får ett föreläggande enligt denna paragraf riktas mot såväl företaget som den som här i landet är verksam för företagets räkning.

17 kap.

1 §¹⁰

Finansinspektionens beslut enligt 13 kap. 12 § och 15 kap. 18 § *andra* stycket får inte överklagas.

Finansinspektionens beslut som avses i 10 kap. 1 § *andra* stycket 1 får överklagas *hos* regeringen.

Andra beslut av Finansinspektionen enligt denna lag får överklagas *hos* allmän förvaltningsdomstol. Detta gäller dock inte beslut i ärenden som avses i 20 § första stycket 5 förvaltningslagen (1986:223).

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Inspektionen får bestämma att ett beslut om förbud, föreläggande eller återkallelse ska gälla omedelbart.

Finansinspektionens beslut enligt 13 kap. 12 § och 15 kap. 9 a § och 18 § *tredje* stycket får inte överklagas.

Finansinspektionens beslut som avses i 10 kap. 1 § *andra* stycket 1 får överklagas *till* regeringen.

Andra beslut av Finansinspektionen enligt denna lag får överklagas *till* allmän förvaltningsdomstol. Detta gäller dock inte beslut i ärenden som avses i 20 § första stycket 5 förvaltningslagen (1986:223).

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 maj 2015.
 2. Äldre föreskrifter gäller för överträdelse som ägt rum före ikraftträdandet.

¹⁰ Senaste lydelse 2013:455.

4 Förslag till lag om ändring i lagen (2004:299) om inlåningsverksamhet

Härigenom föreskrivs att 6 § lagen (2004:299) om inlåningsverksamhet ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

6 §¹

Den som i väsentlig utsträckning har åsidosatt skyldigheter i näringsverksamhet eller i andra ekonomiska angelägenheter eller som har gjort sig skyldig till allvarlig brottslighet får inte ha ett kvalificerat innehav i ett företag som driver inlåningsverksamhet eller ingå i företagets ledning.

Med kvalificerat innehav avses detsamma som i 1 kap. 5 § 14 lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse.

Med kvalificerat innehav avses detsamma som i 1 kap. 5 § 15 lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse.

När ett företag som driver inlåningsverksamhet får kännedom om att förändringar har skett i den krets som har ett kvalificerat innehav i företaget eller ingår i dess ledning, ska företaget snarast anmäla förändringen till Finansinspektionen. Om en juridisk person har ett kvalificerat innehav i företaget, ska den juridiska personen snarast anmäla ändringar av vilka som ingår i dess ledning till inspektionen.

Denna lag träder i kraft den 1 maj 2015.

¹ Senaste lydelse 2009:362.

5 Förslag till lag om ändring i lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden

Härigenom föreskrivs¹ i fråga om lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden²

dels att nuvarande 25 kap. 1 a–1 c §§ ska betecknas 25 kap. 1 b–1 d §§, *dels* att 25 kap. 1 b, 1 c, 9, 10, 17, 25 och 28 §§ och 26 kap. 1 § ska ha följande lydelse,

dels att rubriken närmast före 25 kap. 1 § ska lyda ”Ingripanden mot svenska värdepappersinstitut, börser och svenska clearingorganisationer samt vissa fysiska personer”,

dels att det ska införas sju nya paragrafer, 24 kap. 8 a §, 25 kap. 1 a, 9 a och 10 a–10 d §§, och närmast före 25 kap. 10 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

24 kap.

8 a §

Finansinspektionen får utöver det som anges i 7 och 8 §§ besluta att en ägare i ett värdepappersbolag som inte följer bestämmelserna i 1 eller 4 § ska betala en sanktionsavgift som bestäms i enlighet med 25 kap. 9–10 §§.

25 kap.

1 a §

Finansinspektionen ska ingripa mot någon som ingår i ett värdepappersbolags styrelse eller är dess verkställande direktör, eller ersättare för någon av dem, om värdepappersbolaget

1. har fått tillstånd att driva värdepappersrörelse genom att lämna falska uppgifter eller på annat otillbörligt sätt,

2. i strid med 24 kap. 5 § första stycket låter bli att till Finansinspektionen anmäla sådana förvärv och avyttringar som avses där,

¹ Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/36/EU av den 26 juni 2013 om behörighet att utöva verksamhet i kreditinstitut och om tillsyn av kreditinstitut och värdepappersföretag, om ändring av direktiv 2002/87/EG och om upphävande av direktiv 2006/48/EG och 2006/49/EG.

² Senaste lydelse av 25 kap. 1 c § 2014:985.

3. i strid med 24 kap. 5 § tredje stycket låter bli att till Finansinspektionen anmäla namnen på de ägare som har ett kvalificerat innehav av aktier eller andelar i företaget samt storleken på innehaven,

4. inte uppfyller kraven i 8 kap. 3–6, 8, 8 e, 9 eller 11 § eller i föreskrifter som har meddelats med stöd av 8 kap. 42 § 2, 4 och 6,

5. låter bli att lämna information till Finansinspektionen eller lämnar ofullständig eller felaktig information om efterlevnaden av skyldigheten att uppfylla kapitalbaskraven enligt artikel 92 i förordning (EU) nr 575/2013, i den ursprungliga lydelsen, i strid med artikel 99.1 i den förordningen,

6. låter bli att rapportera eller lämnar ofullständig eller felaktig information till Finansinspektionen när det gäller data som avses i artikel 101 i förordning (EU) nr 575/2013, i den ursprungliga lydelsen,

7. låter bli att lämna information till Finansinspektionen eller lämnar ofullständig eller felaktig information om en stor exponering i strid med artikel 394.1 i förordning (EU) nr 575/2013, i den ursprungliga lydelsen,

8. låter bli att lämna information till Finansinspektionen eller lämnar ofullständig eller felaktig information om likviditet i strid med artikel 415.1 och 415.2 i förordning (EU) nr 575/2013, i den ursprungliga lydelsen,

9. låter bli att lämna uppgifter till Finansinspektionen eller lämnar ofullständig eller felaktig information om sin bruttosoliditet i strid med artikel 430.1 i förordning (EU) nr 575/2013, i den ursprungliga lydelsen,

10. vid upprepade tillfällen eller systematiskt låter bli att hålla

likvida tillgångar i strid med artikel 412 i förordning (EU) nr 575/2013, i den ursprungliga lydelsen,

11. utsätter sig för en exponering som överskrider gränserna enligt artikel 395 i förordning (EU) nr 575/2013, i den ursprungliga lydelsen,

12. är exponerat för kreditrisken i en värdepapperiseringsposition utan att uppfylla villkoren i artikel 405 i förordning (EU) nr 575/2013, i den ursprungliga lydelsen,

13. låter bli att lämna information eller lämnar ofullständig eller felaktig information i strid med någon av artiklarna 431.1–431.3 och 451.1 i förordning (EU) nr 575/2013, i den ursprungliga lydelsen,

14. gör betalningar till innehavare av instrument som ingår i institutets kapitalbas i strid med 8 kap. 3 och 4 §§ lagen (2014:966) om kapitalbuffertar eller artikel 28, 51 eller 63 i förordning (EU) nr 575/2013, i den ursprungliga lydelsen, när dessa artiklar förbjuder sådana betalningar till innehavare av instrument som ingår i kapitalbasen,

15. har befunnits ansvarigt för en allvarlig överträdelse av lagen (2009:62) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, eller

16. har tillåtit en styrelseledamot, verkställande direktören eller ersättare för någon av dem att åta sig ett sådant uppdrag i bolaget eller kvarstå i bolaget trots att kraven i 3 kap. 1 § första stycket 5 eller 6 eller 8 kap. 8 b–8 d §§ eller i föreskrifter som har meddelats med stöd av 3 kap. 12 § 2 inte är uppfyllda.

Om en sådan person som anges i första stycket omfattas av tillstånds- eller underrättelse-

skyldighet enligt 24 kap. 1 eller 4 § för förvärv eller avyttring av aktier eller andelar i bolaget, ska första stycket 2 och 3 inte gälla för den personen i fråga om dessa aktier eller andelar.

Ett ingripande enligt första stycket får ske endast om bolagets överträdelse är allvarlig och personen i fråga uppsåtligen eller av grov oaktsamhet orsakat överträdelsen.

Ingripande sker genom

- 1. beslut att personen i fråga under en viss tid, lägst tre och högst tio år, inte får vara styrelseledamot eller verkställande direktör i ett värdepappersbolag, eller ersättare för någon av dem, eller*
- 2. beslut om sanktionsavgift.*

1 b §³

Vid valet av sanktion ska Finansinspektionen ta hänsyn till hur allvarlig överträdelsen är och hur länge den pågått. Särskild hänsyn ska tas till överträdelsens art, överträdelsens konkreta och potentiella effekter på det finansiella systemet, skador som uppstått och graden av ansvar.

Finansinspektionen får avstå från ingripande om en överträdelse är ringa eller ursäktlig, om företaget gör rättelse eller om någon annan myndighet har vidtagit åtgärder mot företaget och dessa åtgärder bedöms tillräckliga.

Finansinspektionen får avstå från ingripande om en överträdelse är ringa eller ursäktlig, om företaget gör rättelse *eller om den fysiska personen verkat för att företaget gör rättelse* eller om någon annan myndighet har vidtagit åtgärder mot företaget *eller den fysiska personen* och dessa åtgärder bedöms tillräckliga.

1 c §⁴

Utöver det som anges i 1 a § ska i försvårande riktning beaktas om företaget tidigare har begått en överträdelse. Vid denna bedömning bör särskild vikt fästas vid om överträdelserna är likartade och den tid som har förflutit mellan de olika överträdelserna.

Utöver det som anges i 1 b § ska i försvårande riktning beaktas om företaget *eller den fysiska personen* tidigare har begått en överträdelse. Vid denna bedömning bör särskild vikt fästas vid om överträdelserna är likartade och den tid som har förflutit mellan de olika överträdelserna.

³ Senaste lydelse av tidigare 1 a § 2014:985.

⁴ Senaste lydelse av tidigare 1 b § 2014:985.

I förmildrande riktning ska beaktas om *företaget*

1. i väsentlig mån genom ett aktivt samarbete har underlättat Finansinspektionens utredning, och

2. snabbt upphört med överträdelsen sedan den anmälts till eller påtalats av Finansinspektionen.

I förmildrande riktning ska beaktas om

1. *företaget eller den fysiska personen* i väsentlig mån genom ett aktivt samarbete har underlättat Finansinspektionens utredning, och

2. *företaget* snabbt upphört med överträdelsen *eller den fysiska personen snabbt verkat för att överträdelsen ska upphöra*, sedan den anmälts till eller påtalats av Finansinspektionen.

9 §⁵

Sanktionsavgiften ska fastställas till högst

1. tio procent av företagets omsättning närmast föregående räkenskapsår,

2. två gånger den vinst som *erhållits* till följd av regelöverträdelsen, om beloppet går att fastställa, eller

3. två gånger de kostnader som *undvikits* till följd av regelöverträdelsen, om beloppet går att fastställa.

Sanktionsavgiften får inte bestämmas till ett lägre belopp än 5 000 kronor. Om överträdelsen har skett under företagets första verksamhetsår eller om uppgifter om omsättningen annars saknas eller är bristfälliga, får den uppskattas.

För värdepappersinstitut får avgiften inte vara så stor att institutet därefter inte uppfyller kraven i 8 kap. 3 § denna lag eller 6 kap. 1 § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse.

Sanktionsavgiften *för ett svenskt värdepappersinstitut, en börs eller en svensk clearingorganisation* ska fastställas till högst

2. två gånger den vinst som *företaget erhållit* till följd av regelöverträdelsen, om beloppet går att fastställa, eller

3. två gånger de kostnader som *företaget undvikit* till följd av regelöverträdelsen, om beloppet går att fastställa.

9 a §

Sanktionsavgiften för en fysisk person ska fastställas till högst

1. ett belopp som per den 17 juli 2013 i svenska kronor motsvarade fem miljoner euro,

2. två gånger den vinst som *den fysiska personen erhållit till följd av regelöverträdelsen*, om beloppet går att fastställa, eller

3. två gånger de kostnader som

⁵ Senaste lydelse 2014:985.

*den fysiska personen undvikit till följd av regelöverträdelsen, om beloppet går att fastställa.
Avgiften tillfaller staten.*

10 §⁶

När sanktionsavgiftens storlek fastställs, ska särskild hänsyn tas till sådana omständigheter som anges i 1 a och 1 b §§, samt till företagets finansiella ställning och, om det går att fastställa, den vinst som företaget erhållit till följd av regelöverträdelsen eller de kostnader som undvikits.

När sanktionsavgiftens storlek fastställs, ska särskild hänsyn tas till sådana omständigheter som anges i 1 b och 1 c §§, samt till företagets eller den fysiska personens finansiella ställning och, om det går att fastställa, den vinst som företaget eller den fysiska personen erhållit till följd av regelöverträdelsen eller de kostnader som undvikits.

Sanktionsföreläggande

10 a §

Frågor om ingripanden mot fysiska personer för överträdelser enligt 1 a § tas upp av Finansinspektionen genom sanktionsföreläggande.

Ett sanktionsföreläggande innebär att den fysiska personen föreläggs att inom en viss tid godkänna ett ingripande enligt 1 a § fjärde stycket som är bestämt till tid eller belopp.

När föreläggandet har godkänts, gäller det som ett domstolsavgörande som fått laga kraft. Ett godkännande som görs efter den tid som angetts i föreläggandet är utan verkan.

10 b §

Ett sanktionsföreläggande ska innehålla uppgift om

- 1. den fysiska person som föreläggandet avser,*
- 2. överträdelsen och de omständigheter som behövs för att känneteckna den,*
- 3. de bestämmelser som är*

⁶ Senaste lydelse 2014:985.

*tillämpliga på överträdelsen, och
4. den sanktion som föreläggs
personen.*

Föreläggandet ska också innehålla en upplysning om att ansökan om sanktion kan komma att ges in till domstol, om föreläggandet inte godkänns inom den tid som Finansinspektionen anger.

10 c §

Om ett sanktionsföreläggande inte har godkänts inom angiven tid, får Finansinspektionen ansöka hos domstol om att sanktion ska beslutas. En sådan ansökan ska göras hos den förvaltningsrätt som är behörig att pröva ett överklagande av Finansinspektionens beslut om ingripande mot värdepappersbolaget för samma överträdelse.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

10 d §

En sanktion för en överträdelse enligt 1 a § får beslutas bara om sanktionsföreläggande har delgetts den som sanktionen riktas mot inom två år från den tidpunkt då överträdelsen ägde rum.

17 §

Om någon driver sådan verksamhet som omfattas av denna lag utan att vara berättigad till det, *skall* Finansinspektionen förelägga denne att upphöra med verksamheten. Detsamma gäller om någon i handel med finansiella instrument använder beteckningen börs utan att ha tillstånd att driva en reglerad marknad.

Om det är osäkert om lagen är tillämplig på en viss verksamhet, får inspektionen förelägga den som driver verksamheten att lämna de upplysningar om verksamheten som inspektionen behöver för att bedöma om så är fallet.

Ett föreläggande enligt denna paragraf som avser ett utländskt företag får riktas mot såväl företaget som den som i Sverige är verksam för företagets räkning.

Finansinspektionen får även ingripa mot någon som driver värdepappersrörelse utan att vara berättigad till det, genom beslut om sanktionsavgift enligt bestämmelserna i detta kapitel.

25 §⁷

En sanktionsavgift, särskild avgift, straffavgift eller förseningsavgift ska betalas till Finansinspektionen inom trettio dagar efter det att beslutet om den har *vunnit* laga kraft eller den längre tid som anges i beslutet.

En sanktionsavgift, särskild avgift, straffavgift eller förseningsavgift ska betalas till Finansinspektionen inom trettio dagar efter det att beslutet om den har *fått* laga kraft *eller sanktionsföreläggandet godkänts* eller den längre tid som anges i beslutet *eller föreläggandet*.

28 §⁸

En sanktionsavgift, särskild avgift, straffavgift, eller förseningsavgift som har beslutats faller bort i den utsträckning verkställighet inte har skett inom fem år från det att beslutet *vann* laga kraft.

En sanktionsavgift, särskild avgift, straffavgift, eller förseningsavgift som har beslutats faller bort i den utsträckning verkställighet inte har skett inom fem år från det att beslutet *fick* laga kraft *eller sanktionsföreläggandet godkändes*.

26 kap.

1 §

Finansinspektionens beslut enligt 23 kap. 11 § och 25 kap. 17 § andra stycket får inte överklagas.

Andra beslut som Finansinspektionen meddelar enligt denna lag får överklagas *hos* allmän förvaltningsdomstol. Detta gäller dock inte beslut i ärenden som avses i 20 § första stycket 5 förvaltningslagen (1986:223).

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Finansinspektionen får bestämma att ett beslut om förbud, föreläggande eller återkallelse *skall* gälla omedelbart.

Finansinspektionens beslut enligt 23 kap. 11 § och 25 kap. *10 a § och 17 §* andra stycket får inte överklagas.

Andra beslut som Finansinspektionen meddelar enligt denna lag får överklagas *till* allmän förvaltningsdomstol. Detta gäller dock inte beslut i ärenden som avses i 20 § första stycket 5 förvaltningslagen (1986:223).

Finansinspektionen får bestämma att ett beslut om förbud, föreläggande eller återkallelse *ska* gälla omedelbart.

⁷ Senaste lydelse 2014:985.

⁸ Senaste lydelse 2014:985.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 maj 2015.
 2. Äldre föreskrifter gäller för överträdelse som ägt rum före ikraftträdandet.

6 Förslag till lag om ändring i lagen (2009:62) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism

Härigenom föreskrivs att 6 kap. 5 § lagen (2009:62) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

6 kap. 5 §

En verksamhetsutövare som har gjort anmälan enligt 3 § men som i väsentlig utsträckning har åsidosatt skyldigheter i näringsverksamhet eller som har gjort sig skyldig till allvarlig brottslighet får av tillsynsmyndigheten föreläggas att vidta rättelse eller, om detta inte är möjligt, upphöra med verksamheten.

Om verksamhetsutövaren är en juridisk person, gäller första stycket även den som har ett kvalificerat innehav av andelar i den juridiska personen eller ingår i dess ledning.

Med ett kvalificerat innehav avses detsamma som i 1 kap. 5 § 14 lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse.

Med ett kvalificerat innehav avses detsamma som i 1 kap. 5 § 15 lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse.

Denna lag träder i kraft den 1 maj 2015.

¹ Senaste lydelse 2009:716.

7 Förslag till lag om ändring i lagen (2010:751) om betaltjänster

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 4 § lagen (2010:751) om betaltjänster ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap. 4 §¹

I denna lag betyder

1. *autogiro*: en betaltjänst för debitering av en betalares betalkonto, där initiativet till en betalningstransaktion tas av betalningsmottagaren på grundval av betalarens samtycke till mottagaren, mottagarens betaltjänstleverantör eller betalarens egen betaltjänstleverantör,

2. *bankdag*: en dag på vilken en betaltjänstleverantör har öppet för verksamhet i den utsträckning som krävs för genomförande av en betalningstransaktion,

3. *betalare*: en fysisk eller juridisk person som är antingen betalkontoinnehavare och som godkänner en betalningsorder från detta betalkonto, eller en fysisk eller juridisk person som lämnar en betalningsorder,

4. *betalkonto*: ett konto som innehas i en eller flera betaltjänstanvändares namn och som är avsett för genomförandet av betalningstransaktioner,

5. *betalningsinstitut*: ett aktiebolag eller en ekonomisk förening som har fått tillstånd att tillhandahålla betaltjänster enligt 2 kap.,

6. *betalningsinstrument*: ett kontokort eller något annat personligt instrument eller en personlig rutin som används för att initiera en betalningsorder,

7. *betalningsmottagare*: en fysisk eller juridisk person som är den avsedda mottagaren av medel vid en betalningstransaktion,

8. *betalningsorder*: varje instruktion som en betalare eller betalningsmottagare ger sin betaltjänstleverantör om att en betalningstransaktion ska genomföras,

9. *betalningssystem*: ett generellt betalsystem enligt 1 kap. 3 § andra stycket lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse,

10. *betalningstransaktion*: insättning, uttag eller överföring av medel som initieras av betalaren eller betalningsmottagaren, oberoende av eventuella underliggande förpliktelser mellan betalaren och betalningsmottagaren,

11. *betaltjänstanvändare*: en fysisk eller juridisk person som utnyttjar en betaltjänst,

12. *debitera*: att medel dras från ett konto,

13. *filial*: ett avdelningskontor med självständig förvaltning, varvid även ett utländskt betalningsinstituts etablering av flera driftställen ska anses som en enda filial,

¹ Senaste lydelse 2011:775.

14. *grupp*: detsamma som i 1 kap. 7 § lagen (2006:531) om särskild tillsyn över finansiella konglomerat,

15. *hemland*: det land där ett företag har fått tillstånd att driva sådan verksamhet som avses i denna lag,

16. *konsument*: en fysisk person som handlar huvudsakligen för ändamål som faller utanför näringsverksamhet,

17. *kreditera*: att medel tillförs ett konto,

18. *kvalificerat innehav*: detsamma som i 1 kap. 5 § 14 lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse, 18. *kvalificerat innehav*: detsamma som i 1 kap. 5 § 15 lagen om bank- och finansieringsrörelse,

19. *medel*: sedlar och mynt, kontotillgodohavanden samt elektroniska pengar enligt lagen (2011:755) om elektroniska pengar,

20. *penningöverföring*: en betaltjänst där medel tas emot från en betalare, utan att något betalkonto öppnas i betalarens eller betalningsmottagarens namn, uteslutande i syfte att överföra motsvarande belopp till en mottagare eller en annan betaltjänstleverantör som agerar på mottagarens vägnar, eller där dessa medel tas emot på mottagarens vägnar och ställs till mottagarens förfogande,

21. *ramavtal*: ett avtal om betaltjänster som reglerar genomförandet av kommande enskilda och successiva betalningstransaktioner och som kan innehålla skyldigheter och villkor för att öppna ett betalkonto,

22. *referensväxelkurs*: den växelkurs som ligger till grund för beräkningen av eventuell valutaväxling och görs tillgänglig av betaltjänstleverantören eller härrör från en offentligt tillgänglig källa,

23. *referensräntesats*: den räntesats som ligger till grund för beräkningen av eventuell tillämplig ränta och som härrör från en offentligt tillgänglig källa som kan kontrolleras av båda parterna i ett avtal om betaltjänster,

24. *registrerad betaltjänstleverantör*: en betaltjänstleverantör som undantagits från krav på tillstånd enligt 2 kap. 3 §,

25. *startkapital*: detsamma som i 1 kap. 5 § 17 lagen om bank- och finansieringsrörelse, 25. *startkapital*: detsamma som i 1 kap. 5 § 18 lagen om bank- och finansieringsrörelse,

26. *unik identifikationskod*: en kombination av bokstäver, siffror eller symboler som tillhandahållits av en betaltjänstleverantör, och som en betaltjänstanvändare ska uppge för att otvetydigt identifiera en annan betaltjänstanvändare eller dennes betalkonto,

27. *valuteringsdag*: den referenstidpunkt som används av en betaltjänstleverantör för att beräkna räntan på de medel som debiterats eller krediterats ett betalkonto.

Denna lag träder i kraft den 1 maj 2015.

8 Förslag till lag om ändring i lagen (2014:968) om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 3 § lagen (2014:968) om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

3 §

I fråga om europabolag och europakooperativ med sådant förvaltningsorgan som avses i artiklarna 39–42 i rådets förordning (EG) nr 2157/2001 av den 8 oktober 2001 om stadga för europabolag eller artiklarna 37–41 i rådets förordning (EG) nr 1435/2010 av den 22 juli 2003 om stadga för de europeiska kooperativa föreningarna (SCE-föreningarna) tillämpas det som sägs i 6 kap. 9 och 11 §§ om styrelseledamot på ledamot i tillsynsorganet.

I fråga om europabolag och europakooperativ med sådant förvaltningsorgan som avses i artiklarna 39–42 i rådets förordning (EG) nr 2157/2001 av den 8 oktober 2001 om stadga för europabolag eller artiklarna 37–41 i rådets förordning (EG) nr 1435/2010 av den 22 juli 2003 om stadga för de europeiska kooperativa föreningarna (SCE-föreningarna) tillämpas det som sägs i 6 kap. 10 och 12 §§ om styrelseledamot på ledamot i tillsynsorganet.

Att de bestämmelser som anges i första stycket ska tillämpas också på ledamot i ett europabolags eller ett europakooperativs lednings- eller förvaltningsorgan framgår av 16 § andra stycket och 22 § lagen (2004:575) om europabolag samt 21 § andra stycket och 26 § lagen (2006:595) om europakooperativ.

Denna lag träder i kraft den 1 maj 2015.